ב) מנחות שם. שבת כז: ספרי

ירושי ברכות פ"ג ה"ג, קידושין ירושי ברכות פ"ג ה"ג, קידושין פ"א ה"ז, ג) [לקמן מ. מנחות מג:], ד) ת"כ צו פ"ב ה"א,

אחרי פ"א ה"ה, ירוש' יומא

פ"ג ה"ר כה"ע, כ) ניומא על:] ירושי כלאים פ"ט ה"א, (לקמן כב:] יומל על: מענית

יו: [מו"ק ה.] סנהדרין כב: ודף פג:, ז) ליתא בקרא, ה) שמות

הגהות הב"ח

גליון הש"ם

מ אבגד מיי׳ פ״ח מהלכות ים אבגד מיי פיח מהכנות המקדם הלכה ד: כל המקדם הלכה ד: הו מיי פייג מהלכות לילית הלכה ג סמג עשין (פו) [כו] טושיע א"ח סי' יי סעיף א: בא זח מיי שם הל' ז סמג בא זה מיי שם הלי ז סמג שם ט טושיע איים מיי שם ט טושיע איים טעיף או סטיק יו סטיף או מעיף או מעיף או מעיף או מעיף או מעיף או מעיף או מעיי שם הלכה ד:
בד בל מיי שם הלי יד
נהל"ג:

בה מ מיי׳ פ״י שם הלכה ב:

תורה אור השלם

1. גְּדִלִּים תַּעֲשֶׂה לֶּךְ עֵל אַרְבָּע בַּגְּפוֹת בְּסוּתְךְּ אֲשֶׁר תְּבַפֶּה בָּה: דברים כב, יב .2 והיה לכם לציצת וראיתם דְהָיָה לְכַם לְצִיצְת וּלְאִיתָם יְיקוֹה וַאֲשִׂיתָם אֹתָם וְלֹא תְתוֹרוֹ אֲחֲדֵי לְבְבָּכֶם וְאַחֲדֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶם וֹנִים עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶם וֹנִים אָחֲרִיהָם: במדבר טו, לט אָנוַ יְּנָם: 3. וְלְבָשׁ הַכּּהַוֹ מִדּוֹ בִּד וּמְבְּנָסִי בַּד יִלְבָּשׁ עַל בְּשְׁרוֹ וְהַרִים אָת הַדָּשָׁן אֲשֶׁר תֹאכֵל הָאֵשׁ אָת הָעָלָה עַל הַמִּוְבַּח וְשְׁמוֹ אַצֵּל הַמִּחְבַּחַ: ויקרא וּ, ג בַּאַרִי פִשְׁתִים יִהִיוּ עַל 4. פַּאַרִי פִשְׁתִים יִהִיוּ עַל

4. פַאַרים יקדיו על האשם ומבנסי פשתים יקדיו על מתביקה לא יקברו ביזינ: יחזקאל מד, יח מקאל מד, יח אמר איני, יחוקאל מד, יח גבר עדל לב ועדל בשר לב בשר לא מקדשי לכל בן גבר בעד לא מקדשי לכל בן גבר איני ישראל: ישראל מקדשי לכל בן גבר ישראל מד, ישראל מד, ישראל.

מוסף רש"י

וראיתם אותו פרט לכסות לילה. כסות המיוחד ללילות דלא ניחייב (שבת בז:). או: שאם מתכסה ניחייב (שבת בז:). או: שאם מתכסה פטור מלילית שנאמר וראיתם אותו וזכרתם פרט לכסות ורקימם מומו וזכתם פרט נכסות לילה (מנחות מ:) אשר תכסה. ריבויים דקרם הוא שישנה בראיה אצל אחרים. וקריק ניה וראימם לאחרים ציום ולא אמי ניה וראימם לאחרים ציום ולא אמי ומפיק יה. ואי תכסה ולפיתם שאינה בראיה. ולי מרכיע לה מלשכ תכסף קל עקרת מתבת כיום דבר ליה ולליתם (שבת כיום) דבר בדבר מענים ללי ולים מלשכ על בד בבד. ועמפים בעלים ללל עלין ולין הפעבום לל לל עלין ולין מיקבל. יש כי נימל מתמלקת מיקבל. יש כי נימל מתמלקת מתמלקת הל מתמים, אלף בער זקן הה דכר לשנים. ולל תמתה, אלף בשני זקן הה דכר לשנים ועל פסול לעבודה התמקון מליי כן ניתוא ששם. דבר הה דכר על פסול לעבודה בה לל בד בר. כה כל בד בר. כה כל בד בר. כה כל בד בר. כה כל בד בר. וראיתם שאינה בראיה. (סנהדרין כב:) כל בן נכר. כהן מומר לעבודת כוכנים שהות ערל לב ונתנכרו מעשיו לאביו שבשמים (שם וע׳ רש״י יומא עא:): וערל בשר. שמתו לחיו מחמת מילה, ולא רצו למולו. שיראים פו ימות ומו לנו למוטן, לינוטי שן ימוע גם הוא כאמיו: לא יבוא אל מקדשי. לשרמני, שאסורין בעבודה. (מו"ק ה.). והיינו אוהרה מדברי קבלה בעלהוא ולא לקי עלה (סנהדרין פד.) גמרא גמורי לה.

שימה מקובצת

מקורעין. פ״ה דלאו בגד הראוי בוקור פיים דנחו כגל המחי הוא דבעינן לכבוד ולתפארת. ולקמן גבי יש מהן למצוח פיים כגון חדשים דמשום נוי הוא. וצ"ל דלא מלתפארת נפיק ליה הא דא"כ הו"ל לעכב כמו מקורעין דהכת כיון דממשמעות דקרת נפקים ליה, אלא ודאי ר"ל משום הידור מנוה (כגון בשאר) [כשאר מלות] דעלמא, דמלתפארת לא ממעטינן כי אם בגד שאינו ראוי כמו שמבואר בלשונו:

ליקוטים

ראיתם אותו פרט לכסות לילה. לילה לאו זמן ציצית הוא דאמעיט מוראיתם אותו. להרמב״ם כל מה שלובש בלילה פטור אפילו הוא מיוחד ליום ומה שלובש ביום

מסולקין בשרין. הא דתניא בפ׳ תמיד נשחט (פסחים סה:) מדו בד כמדתו פי׳ הקונטרס דהיינו למצוה ולא לעכב: ואידך אשר לא דריש. משמע הכל דליכל דמרבה כסות דסומל ולא מרבה בעלת חמש ומקשה ר"ת דבפ' התכלת (מנסות

דף מג.) גבי פלוגתא דר׳ שמעון מרבי

התם רבי שמעון כסות סומא מאשר

תכסה ובעלת חמש מאשר ולאו פירכא

היא דההיא סוגיא כמאן דמרבי הכא

בעלת חמש ומיהו קשה אההיא

דמנחות ולקמן בו בפ׳ בית שמחי (דף מ.)

אמרינו דר"ש אשר לא דריש ויש לומר דהכי אמרינן אשר כי האי לא דריש

וטובא איכא כי האי גוונא בפ׳ המא

דבכורות (דף ו:) דדריש ר"ש את הגמל

ובפ"ק דמנחות (דף יא:) לא דריש את:

והתניא משוחקין כשרין. מימה

מה ת"ל ילבש לרבות את השחקין

ואמאי לריך רבוי ש: ואימא עמרא.

ה"ר אפרים היה מדקדק דקנבום

דתנן שילהי כלאים שמותר עם למר

אין זה מה שאנו קורין קנב"א בלע"ז

מדלא פריך ואימא קנבום שעולה

בד בבד והיה אומר דקנבוס כרו הוא כהו

פשתן ואסור עם הלמר משום

כלאים בו והשיב לו רבינו חיים כהן

דהאי דלא פריך ואימא קנבוס משום

דבגדי כהונה אי אפשר להיות אלא

מלמר ופשתים דכל בגדים האמורים

בתורה סתם היינו למר ופשתים

ועוד דכל קנבוס אינו עולה בד

בבד דפירש בקונטרס בד בבד קנה

יחידי מכל גרעין ואין שני קנים

עולים מגרעין אחד ואפשר דקנבום

אינו כן אלא כחו כמו חיטין שכמה

שבלין עולין מחיטה אחת י:

דביומא (דף יב:) דרשינן

ממושמשין או מקורעין ועבד עבודתו " פסולה אמר רב יהודה אמר שמואל מרושלין כשרין מסולקין פסולין והתניא מסולקין כשרין אמר רמי בר חמא לא קשיא כאן שסילקן על ידי אבנט כאן דליתניהו מעיקרא כלל רב אמר יאחד זה ואחד זה פסולין: רבאו הונא איקלע לארגיזא רמא ליה בר אושפיזכניה מי אמר שמואל מרושלין כשרין ומסולקין פסולין והתניא מסולקין כשרין א"ל בר מינה דההיא דשנייה רמי בר חמא אלא לרב קשיא וכי תימא מאי מרושלין מסולקין על ידי אבנם יואבנט מיגז אגיז יו אלא מסולקין קשיא אמר רבי זירא רב חדא תני ימרושלין שסילקן ע"י אבנם כשרין אמר ר' ירמיה מדיפתי מרושליז שלא סילקן תנאי היא 🌣 דתניא יעל ארבע כנפות כסותך ארבע יולא שלש או אינו אלא ארבע ולא חמש כשהוא אומר יאשר תכסה בה יהרי בעלת חמש אמור הא מה אני מקיים ארבע ארבע ולא שלש ומה ראית לרבות בעלת חמש ולהוציא בעלת שלש מרבה אני בעלת חמש שיש בכלל חמש ארבע ומוציא אני בעלת שלש שאין בכלל שלש ארבע ותניא אידך על ארבע כנפות כסותך ארבע ולא שלש ארבע ולא חמש מאי לאו בהא קמיפלגי דמר סבר יתר כמאן דאיתיה דמי ומר סבר כמאן דליתיה דמי לא דכ"ע כמאן

. דאיתיה דמי ושאני הכא דרבי רחמנא אשר

תכסה בה ואידך האי אשר תכסה בה מאי עביד ליה מיבעי ליה לכדתניא יוראיתם אותו יפרט ילכסות לילה או אינו אלא פרט לכסות סומא כשהוא אומר אשר תכסה בה ההרי כסות סומא אמור הא מה אני מקיים וראיתם אותו פרט לכסות לילה ומה ראית לרבות כסות סומא ולהוציא כסות לילה מרבה אני כסות סומא שישנה בראיה אצל אחרים ומוציא אני כסות לילה שאינה בראיה אצל אחרים [ואידך נפקא ליה מאשר ואידך יאשר לא דריש]: ייתנו רבנן יבד ישיהיו של בוץ בד שיהו הדשים יבד שיהו שוורים יבד שיהו חומן כפוליו ששה בד שלא ילבש של חול עמהן א"ל אביי לרב יוסף בשלמא שיהו של בוץ הא קמ"ל בוץ אין מידי אחרינא לא אָלא בִד שיהו חדשים חדשים אין שחקין לא והתניא משוחקין כשרים אמָר ליה וליטעמיך בד שיהו חומן כפול ששה בד חד חד לחודיה משמע אלא הכי קאמר בגדים שנאמר בהן בד צריכין שיהו של בוץ חדשים שזורין שיהא חומן כפול ששה יש מהן למצוה יש מהן לעכב ®ממאי דהאי בד כתנא הוא אמר רבי יוסף יו ברבי הנינא יו דבר העולה מן הקרקע בד בבד אימא עמרא אמר כיתנא נמי מיפצל על ידי לקותא מיפציל רבינא אמר מהכא עמרא מיפצל כיתנא נמי יפארי פשתים יהיו על ראשם [ומכנסי פשתים יהיו על מתניהם לא יחגרו ביזע] א"ל רב אשי לרבינא והא עד דאתא יחזקאל מנלן ולמעמיך הא יידאמר רב חסדא דבר זה מתורת משה רבינו לא למדנו מדברי יחזקאל בן בוזי למדנו •כל בן נכר ערל לב וערל בשר לא יבא אל מקדשי ״(לשרתני) עד שבא יחזקאל מנלן אָלא גמרא גמִירי לה ואתא יו יחזקאל וְאםמכיה אקרא הכא נמי גמרא גמירי לה כו' מאי ילא יחגרו ביזע אמר אביי "לא יחגרו במקום שמזיעין כדתניא כשהם חוגרין אין חוגרין לא לממה ממתניהן ולא למעלה מאציליהן אלא

מטושטשין. בטיט: מקורעין. ואפילו הן חדשים דלאו בגד (א) הוא זו הראוי לעבודה דבעינן יו לכבוד ולתפארת: כאן שסילקן ע"י אבנט. משקורליי"ר חו בלע"ז כדרך שהנשים עושות כשרין דהא איתנהו: אחד זה ואחד זה. אחד מרושלין ואחד מסולהין יותר מדאי שלא על ידי אבנט: והתניא. בברייתא דלעיל:

עד למדתו על ידי אבנט וקמכשר ליה כח ב, ט) [ע' תו'יומאיב: ד"ה ילבש], י) [וע"ע תו' שם עא: תנא דקסבר אבנט מיגז אגיז כלומר כל סלוק שע"י אבנט הוה ליה כחותך ונוטל היתר שבהן ומכשירו: אלא מסולקין קשיה. דקתני כשרין וסתס מסולקין גבוהין מן הקרקע למעלה (5) רש"י ד"ה מקורעין וכו' כגדהראוי הוא דכעינן: (3) ד"הכת חמש וכו' דמקום: (ג) ד"ה מרגליו משמע ולרב ליכא לאוקומא כגון שסילקן ע"י אבנט כדתרלה יי בל שיהו מין בון: (ד) ד"ה ולטעמין וכו' מקרא כו' ליה הס"ד ולח"כ מ"ה בגדים שמואל דהא על כרחיך לרב ז דשני דסילוה אבנט מיגו אגיו והשתא יאו הוו יבו כולהו כקלרים מעיקרא: רב חדא תני. להנך מרושלין ומסולקין דברייתה בחדא מילתא תני להו מרושלין שסילק רישולן ע"י אבנט עד כדי מדתו כשרין אבל מסולקין יותר מדאי פסולין אפילו

(כ) ממקום חתך דנעשה כשתי

כנפות: הרי בעלת חמש אמור. לחיוב

דריבויא הוא: מר סבר. מאו דפטר

בעלת חמש סבר לא אמרינן יתר כמאן

דליתיה דמי אלא כמאן דאיתיה הוא

ולא קרינן לה בת ארבע ומאן דמחייב

ס"ל יתר כמאן דליתיה דמי להאי

חמישי וגבי מרושלין נמי לא הוי ייתור

בגדים: פרט לכסות לילה. * טלית

העשויה לכסות לילה פטורה מן

הלילית: שישנה בראיה כו'. וקרינן

ביה וראיתם אותו: בד. (ג) שהוא תו

מן בוץ כדמפרש לקמן ממשמעותה:

חדשים. כשעה שהיו בבדי יו

פשתנן: שיהו שזורים וחוטן כפול

ששה. ולקמן פריך והא בד לחודיה

משמע כמו לבדו: שלא ילבש של חול

עמהם. דמשמע לבדו ילבש: וליטעמיך.

דילפת לה ממשמעותה מו (ד) מקרחי

חוטן כפול ששה מנא ליה: דברים

שנחמר בהן בד לריכין כו' יש מהן

למצוה. חדשים בו לנוי דלחו ממשמעותה

אמי: ויש מהן לעכב. בוץ ושזורים

וחוטן כפול ששה. בוץ כדמפרש ואזיל

דבר העולה מן הקרקע בד בבד. שזורים כיון דבד היינו בון ובעלמא קרי

להו שם משור. וחוטן כפול ששה יו

כדאמרינן בסדר יומא (דף עא:)

וילפינן בסדר יומא מקראי דברים

שנאמר בהן שש חוטן כפול ששה ויליף

ליה לעיכובה: העולה מן הקרקע בד

בבד. קנה יחידי מכל יהו גיועי וחין

ב׳ קנים עולים מגזע אחד: ואימא

עמרא. שאף הצמר עולה מן הבהמה

בד בבד נימא נימא לבדה: מיפליל.

אלא לרב קשיא. מרושלין: וכ"ם מאי

מרושלין. דמכשר תנא כגון שסילקן

רש"י ד"ה פרם לכסות וכו' מלית העשויה. וכ"כ רש"י שכת דף כז ע"כ ד"ה לכסות ועי' ע"י אבנט: ולא שלש. לימד על טלית . ונחות דף מ ע"ב ברש"י ד"ה של בת שלש כנפות שפטורה מן הלילית והיכי דמי כגון שעיגל אחת מד' לעזי רש"י כנפיה: בת חמש. כגון שחתך מעט מן הכנף ולא עיגל שני מורשי קרנתא משקורציי״ר אישקורציי״ר. לקצר (ע״י הפשלה). אנק״א הנק״א. מותן קוד״א. מרפק.

שינויי נוסחאות

א] רכה בר רב הונא (דק"מ וע"ש): ב] גאיז כנו"ל. וכן נרש" ין מי ט": (): (] במ"כ פ" לו הנוס"): (] במ"כ פ"ל לו הנוס")
בד שיהו כפולין. וכ"ה
בירוטלמי יומא פ"ג ה"ג, ומפרט
בירוטלמי ומד בדים כפולים לכל אחד
ולחד ומפיק טטח" נה שיהו בגדים כפונים נכנ חחד ואחד ומפיק טעמא מדכתיב ולבני אהרן מעשה כתנות, לכל מחד מעשה כתנות (ראב"ד בת"כ שום. אבל בפי ר' הלל שם מפרש שם), הוכנ לפייר הכל שם החלום לכפולין היינו כפול ששה כדהכה: ד] ל"ל יוסי (ש"ח): ה] בכי"ל נוסף אמר קרא בד. וכ"ה ביומה: ו] ס"ה ואסמכוה רבנן אקרא (ש"ח). ולמנס כשלר מקומות המקבילים בש"ח ליתם כלפנינו: ז] דלאו בגד הראוי הוא לעבודה. כל"ל (ש"ח וצ"ק. וכ״ה בכי״י). ועי' טה״ק שכתב דלחינם הגיהו, דאדרצה הגירסא שלפנינו היא בדקדוק גדול. ע"ש: ה] פיי לקלר (ע"י הפשלה) (דעוי רש"י): ש] כדתריץ לשמואל לנ"ל דכיון דאמרינן כמ"ל. נ"מ דכיון דאמרינן דאמרינן באמרינן באמרינן באיל א"א א"כ כשסילק ע"י אבנט יותר מכדינם היו פסולים מטעם באדבנט מיגו גייו להו, מה דסילק כמאן דליתניהו קדלתניה כלל (ש"מ") ון שני לרב מעיל, פ"א דבמרושלין מעיקרא כלל (ש"מ") במרושלין דברייתא כשרישלן ע"י אבנט אם כן ש"מ דמסולקים דברייתא לאו דסילק ע"י אבנט הוא, אלא בקצרים מעיקרא, וקתני כשרים (ש"מ): יאן 5"ל השתא (רש"ש): יבן הוו להו כקצרים (כי"פ): יג] גכתה"י שיהא של בוץ: יד] נ"ל בבדי פשתן (*שמכ"י): מו] נ"ל ממשמעותיה דקרא וכו' ששה מי משמע ליה מקרא (צ"ק נו" משנע לאו מקוא (צע ובעי"ז בכי"ו): מז] חדשים למצוה לנוי לל"ל (ש"מ). ולמ"ל ל"ל ולאו ממשמעותא (*צ"ק): יו] ששה דילפינן בסדר כוי ותיכות כדאמרינן בסדר יומא ליתל (כתה"י): יח] מכל גרעין יתנו (בווודי). יוון מכל גרעץ וכו' עולים מגרעין (בתה"י וכ"ה בתום"): יבון ובעלמא קרי להו מכנסי בד כל"ל ("ש"מ): בן לקמן קאמר לה כל"ל

"ש"מ: כאן נכי"פ נוסף לאביו

לקוסא. שמכין אותו וחובטים אותו בעץ או בגלגל הוא נכחש ונחלק: ומכנסי פשחים יהיו וגו'. ובעלמא שו הרי הוא אומר נייקרא זן ומכנסי בד ש"מ בד היינו פשמים: דבר זה. קאמר כו לה לקמן (דף כב:) אממני דקתני ערל מחלל עבודה: בן נכר. שנתנכרו מעשיו באו מחמת ערלת לבו שהוא ערל לב רשע: וערל בשר. שמתו אחיו מחמת מילה לא יבא אל מקדשי. ולקמן (דף כב:) יליף בה חילול בהדיא: במקום שמויעין. במקום שהבשר נכפל על הבשר ומתחמם ומזיע: כשהן הוגרין. אבנטיהם בשעת עבודה: למטה ממסניהם. מקום שנכפל ונופל שומן הבטן על הקילבוסת שקורין אנק"א: ולא למעלה מאליליהן. למעלה מנגד ביו מרפקן שקורא קוד"א לפי ששם היד שוכב חמיד על הצלעות ומזיע:

שבשמים: כב] מכנגד וכו׳ ששם הזרוע שוכב (*שמכי): כג] \$"ל דלקמן (ציק, מהרים שייף): כד] \$"ל דקוב"א (ג'י קהיי), וליק הלח"ש ויולת שת ע"כ: כה] הוא מין פשתן לג"ל (שים: בו] נש"מ נוסף ושלה לר"ת תשובות מלאות שער שתלש מזקנו על מנהג מרוב צער. ונד"ו הנוס' אמ"ו והשיב לו ר"ת כו': כו] ופשתים לתנא דבי ר׳ ישמעאל וגם לרבנן דתנא דבי ר׳ ישמעאל לא קש לפום מאי דפירש בקונטרס כו' לג"ל והשתר (מתק (ש"ם: כה] ק"ת אלא כמה קנים יוצאים מגרעין אחד כמו (ש"ם:

יליה לאו זמן ציצית הוא דאמניט מוראיתם אותו. ההרכבים כל מה שלובים בלילה פטור אפילו הוא מיוחד ליום ומה שלובים ביום חייב אפילו מיוחד ללילה. ולהרא"ש כסות המיוחד ללילה פטור אפילו לובשו ביום וכסות המיוחד ליום או ליום ולילה חייב אפילו לרבשו בלילה (סויע 6חימ סף יית): א"ל אביי לרב יוסף כרי. הכוונה דאביי הבין דתנא דברייתא ממשמעות בד רריש שיהיו חדשים, כלומר כדרך שהוא מברייתו שעלה בבדיו, ועל זה הקשה מהברייתא דקתני משוחקין כשרים. ורב יוסף השיב לו דאיך יתכן דתנא דברייתא כל הני דרשות ממשמעות בד מפיק להו, דהתינה בוץ ושיהיו חדשים דנאמר דממשמעות בד מפיק להו, אלא שיהא חוטיו כפול ששה איך יתכן דממשמעות בד מפיק לה, דהא מלבד שאין המשמעות מורה כן אדובה מורה בהיפך דבד חד חד לחודיה משמע. אלא ע"כ דכוונת הברייתא היא דה"ק בגדים שנאמר בהם בד צריך שיהיה בהם כל אלו התנאים שהזכיר, ולא ממשמעות דבד נפיק אלא כל אחד ואחד נלמד

הנימא מתפצלת ומתחלקת לשנים על גבי בהמה מאליה: כיסנא נמי מיפציל. לפני טוויתו כוחשים הגבעול והוא נחלק לנימין הרבה: אגב